

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.	A szerkesztésért ideiglenesen felelős: a kiadó. Munkatárs: Dr. Mayer Ödön. Kiadó: PAPP GYÖRGY	Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.
--	--	--

Október 6.

Ötvennyolcz esztendeje, hogy mártir halált haltak az aradi tizenhármaq; hosszú idő és mégis úgy rémlik, mintha tegnap történt volna e gyászos esemény. Mert a magyar nem egyhamar felejtí történetének legsötétebb, legfájdalmasabb pontjait.

Az aradi vértanuk emlékezete épen, üdén él bennünk; szívémben megdönthetetlen oszlopot emeltünk a hősök hőseinek, szabadságharczunk dicső felisteneinek. És bensőnk legmélyén ott lappang, ott pislákol és néha ott tüzel és lángol a gyűlölet, a düh zsarátnoka, hogy hatalmas lángelméinktől, csodás vitézségű hadvezéreinktől fosztottak meg bennünket.

És ök, a nagyok, a dicsők, a hősök fel-emelt fejjel, bátran mentek a bitó alá és most sem rettegtek a biztos és csúfos halált, mint száz és száz elkeseredett ütközetben, hol mindig a hadseregek élén voltak.

És bevégeztetett . . . Ott sirt, jajveszékelt az egész nemzet; a legdrágább, a legigazabb könnyek öntözték a friss hantokat, a halhatatlan emlékű mártírok többé nem ébredtek fel, testük a rideg sirrre maradt.

De feltámadt szellemük, a ragyogó, a glóriás, a fényt sugárzó. És a csüggedt, reményvesztett nemzet lassan-lassan magához tért, eszmélt, régi energiája, tettvágya, bátorsága visszaszállt és dolgozni kezdett. Bizott magában, hitt még megmaradt nagy fiaiban és remélt a jövőben.

A tizenhármaq szelleme azonban ott élt a nemzet lelkében és bármint is fordult Magyarország sorsa, a haza hű fiai nem tudtak és nem tudnak felejteni.

Esztendőről-esztendőre nagyobbra nőnek szemünkben és évről évre élénkebben rajzolódik le képzeletünkben, lelkületünkben a gyászos nap emlékezete.

Ápoljuk a szent nap emlékét bensőnkben, tisztázzuk meg az aradi vértanuk emlékezetét lelkünkben, nemzedékről-nemzedékre, apáról fiúra szálljon a nagy hősök imádata, a sötét nap emlékének méltó és kegyeletes megünneplése, mert hát október 6-át kiirtani, kigyomlálni szívénykből, emlékezetünkből nem hagyjuk, nem engedjük, de nem is lehet.

Ünnepeljük meg csendesen, méltóan október 6-ának emlékezetét. Az egész ország, az egész nemzet egyöntetűen ünnepeljen, hogy

lassa a világ, hogy lássa a sok ellenségünk, hogy Magyarország fiai a gyászbán, a kegyelet-adózásban egyek; a nagy gyásznapiok a legnemesebb, legmagasztosabb érzelmekeket váltják ki belőlünk; nem affektáljuk, nem miveljük a fájó, a marcangoló érzéseket, de férfiasan, fenségesen ünnepeljük a vértanuk halálának soha el nem felejthető évfordulóját.

Gyászolj, ünnepelj Magyarország; sirasd el te nemzet legszentebb, legdrágább könnyűidet; emlékezzünk a dicső kor csodás hőseiről, adózunk a nagy mártírok halhatatlan emlékezetének!

Az új ülésszak elején.

Hosszas vakáció után, október hó 10-én megnyílik a parlament. Nagy feladatok várnak a mostani képviselőházra. A három havi szünidőben igen sok fontos dolog történt, a mult ülésszak is úgy zárult, hogy megannyi értékes tárgyat, javaslatot, tervezetet elődázta egy jobb időre. Hogy mi lesz ezek után, azt nehéz volna megjósolni, annyi tény, hogy fontos kérdések várnak mulhatatlan megoldásra és ha komolyan fogja fel hivatását a Ház, akkor a tevékeny munka csarnoka lesz a parlament.

Ime csak legutóbb gyűléseztek az állami tisztviselők, a kik megbeszélték helyzetük megannyi bajait, szóval elégetlenkednek, nincsenek megelégedve az adott viszonyaikkal. Mozgolódnak a vasutasok, hasonlóképmel-tányosabb javadalmazást akarnak. Kongresszusoztak az iparosok, kiknek helyzete felette válságos, nem tudnak tért hódítani, mert Ausztria leköti kezüket-lábukat. A mezőgazdasági munkások se vannak kibékülve sorsukkal, innen van a nagymérvű kivándorlás. Jajveszékelnak az orvosok, ügyvédek, kereskedelmi alkalmazottak, kereskedők, vállalkozók, sir, jajong mindenki, mert drága minden, nincs jövedelem, nincs hitel, nincs pénz. És itt vannak végül a szociáldemokraták, akik a parlament megnyitása napjára országos munkaszünetet rendeznek, hogy ismét rámutassanak félelmetes erejükre és a kormány figyelmét az általános választói jogra felhívják.

Hát bizony labanczul állunk; oly rettenetes viszonyok talán sehol nincsenek, mint nálunk. Minden téren, mintha a rossz szellemek összeesküdtek volna ellenünk, minden vonalon visszaesés, hanyatlás, pangás mindenütt, pénztelenség mindenfelé, nap-nap után buknak tekintélyes czégek, milliós vállalatok, intézetek lesznek fizetésképtelenek.

A most összeülő parlamentnek tehát égető kérdések megoldása kell, hogy képezze majd főfeladatát, hogy a tarthatatlan állapotok türethöbbecké váljanak, ha csak nem telik-mulik el a drága idő torzsalkodással, párttusákkal, obstrukciókkal és hasonló haszontalan, a Ház munkásságát bénító, tekintélyét aláásó időpazarlással.

A kormánynak sok nagybecsű törvényjavaslatot kell a Ház elé vinni és ezeket törvényerőre is emelni. Igaz, hogy nem megy simán minden, mert hát ott vannak a belső ellenségeink, a nemzetiségiek, ott vannak a horvátok, a kiknek nyilvánvalóan gondjuk lesz arra, hogy ne úgy menjen minden, mint a hogy kellene. A

magyar nemzet magyar érzelmű képviselői remélhetőleg résen lesznek és nem engednek a parlament méltóságán semminő csorbát ejteni és parlamenti tisztességes fegyverekkel megtorolják a méltatlanságokat.

Viszont a nemzet igazi képviselőinek testestül-lel-kestül oda kell munkálkodniok, hogy e szerencsétlen ország jogos érdekei megóvassanak, kívánságai teljesítsenek, a rákfenék, mennyire csak lehet, orvosoltassanak és főképen az Ausztriából jövő dolgokat ne dédelgessük, ne karoljuk fel, sőt lehetőleg visszaszorítsuk, visszavessük, hogy egyszer már szabadon lélegezhessünk. Régi dolog, hogy Ausztria fekszik a mellünkön, Ausztria guzsba köt bennünket, parancsol nekünk, rándiktálja készítményeit, pénzünket, hitelünket elvonja és még nekünk kell hálásaknak lenni ezért.

Legyen helyén úgy a kormányzatnak, mint a parlamentnek a szíve és esze. Tisztában kell lenniök, hogy milyen kórságban senyved ez az ország, tudniok kell, hogy egy csomó veszedelmesebbnél veszedelmes betegség dül, pusztít e nemzet testében és testén.

Itt tenni kell valamit, idejekorán cselekedni kell, mert hát ide s tova a nyavalyák idültekké válnak s akkor nehezen vagy sehogy se gyógykezelhetjük a bajokat.

A gyulafehérvári viz- és vízvezetékének szüksége.

A víz a leghűbb szolgálja az emberiségnek, mely valaha létezett, mert működésétől függ minden élet, forgalom és ipar és evvel kapcsolatosan a kultura is.

A víznek elemezése és körfutása, mely nekünk a leghámulatosabb hatásokat mutatja, itt a hely szűke miatt leirhatatlan; csak a főbb jelenségekre terjeszkedem ki.

A víz tudvalevőleg nem elem, hanem 2 térfogat Hydrogen és 1 térfogat Oxigenből áll és 3 formában szemlélhetjük, szilárdan mint jég, folyékony és gőz alakban.

A mi a víz mechanikai és vegyészeti munkáját illeti, alkalmazhatóságának oka az, hogy a víz minden hőmérsékletnél gőzzé változik.

A nehézségi törvényt követve eső, köd alakban a földre esik és a földbe beszívódik, a hogy éppen lehetséges, mi a föld minőségétől függ, követve körfutását, hogy mint forrás, patak és folyó a tengerbe ömöljön.

Ezen körfutásában a víz folyton és hatásosan működik, a víz feloldja a földben levő sókat és más az életre szükséges tápanyagokat és így megrakva éleszti életre a növény és állati, tehát emberi testeket is és a vérrel együtt testünkbe kerül és itt körfutását elvégezve, különféle anyagokkal megrakva megint különböző utakon válik el a testből, hogy új víznek helyet csináljon.

A víz a tengeren az óriási hajóforgalmat közvetíti és a legtöbb és legnagyobb vegyi folyamatokat a szabad természetben közvetíti.

Absolut tiszta víz csak vegyi uton állitható elő, az esővíz maga már nem tiszta, mert esésében a levegőből sok ásvány és porrész vesz föl és ha mint forrás a földből kibugyog, vándorutjában, a mit az elmálott és porondos földben tett meg, a frissítő szénsavon kívül, sok anyagot vesz föl, mely az emberi szervezetnek ártalmára lehet.

A gyulafehérvári kutak kevés kivétellel, mind talajvizzel vannak tele és csak a legritkább esetben érik el a 10 méter mélységet. Minél mélyeb egy kút, annál tiszt-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

tább a vize, mert minél vastagabb az átszűrt földréteg, annál többször lesz a víz tisztítva, tehát a 2—3 méter mélyű kutak a legrosszabb vizet tartalmazzák, mi a gyulafehérvári kutaknál a rendes méret, különösen ily csekély mélyű kutakban, kizárólagosan csak talajvíz van és ehhez még sok alkalom kínálkozik, hogy a földben évtizedeken át rothadó anyagokat felvegye, éppen úgy az árnyékszékek és temetőkhöz levő anyagokat körutjában magával ragadja és így a szomszéd kutakba kerül. Így néz ki a gyulafehérvári ivóvíz.

Igazán, ebből látszik mily szükséges az egészségi törvények szigorúsítása.

A forrásvíz sokkal hüvösebb és tisztább, mint a talajvíz, melyre szegény gyulafehérvári lakosok pedig egyenesen rá vannak utalva, de van sok város, hol a talajviznek ártalmasságát belátva nagyarányú vízvezetékeket létesítettek, mások a folyók vizeit filtrálják és nálunk az alföldön nagyarányú artézi kutakat is fúrnak.

Természetes az, hogy a víznek sok jó tulajdonsága mellett még árnyoldala is van, melyeket a technika tudománya van hivatva javítani. Így a víz elősegíti a rothadást, tavakat és posványokat létesít és ez által a váltóláznak állandó tanyát teremt (mint nálunk Gyulafehérvárra a vasút környékén) és árvíz alkalmával képes egész helységet tönkre tenni, de ezek mind eleynészó bajok a vízhiány iszonyúsága ellenében, mert nyomában az emberek és állatok a piszokban tönkre menének, a posványos vizek pedig veszélyes betegségeknek a szülőhelyei, a tüzvészek pedig óriási mértékben állandóan fenyegető rém lenne.

A fentiekből következőképpen világos, hogy mily égető szükség van Gyulafehérvár városának a vízvezetékére.

Vízvezetékét uraim, mert nagy léptekkel jön felénk a sötét rém: az általános egészségtelenség és ezzel kapcsolatos „beláthatlan pusztulás és nyomor“!

Glück Ignác,
mérnök.

ÚJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1907. október 3.

A szüret.

Hol vagytok ti régi, szép idők, midőn vidám dal zengett az ajkakon, pajzán volt a kedv, szólt a muzsika, vidám tréfáktól, jóízű kacagástól hangosak voltak a völgyek és hegyek, mert hát ősösből volt minden, jobb is volt minden és kitünő szüretelések voltak. A magyar szőlőt nem pusztította a dér, a jégeső, a filoxera; adott a gazdáknak jóízű bort és sok bort. A magyar bor híres volt jóságánál, tisztaságánál és ősöségénél fogva. Nem csak idehaza került belőle elegendő; szállítottunk a külföldre is rengeteg mennyiséget.

Azután jöttek szomorú idők. Csapás csapás után sújtotta a szőlőket; hideg fogyasztotta; jég elverte; peronospora pusztította. Vajmi kevés jó bor akadt és ez se maradt meg tiszta bornak. Manipulálták, pancsolták, festették, hamisították és még drága lett az ára. De nem csak egy kézen át hamisították a jó magyar bort, hanem valamennyien, kiknek kezén átment. Így aztán lassankint a külföldön is hitelét veszítette a híres magyar bor jósága és idegenkedéssel fogadták és vásárolták.

A legutóbbi időkben a földművelésügyi kormány nagyobb gondot fordított a borainkra; szigorú ellenőrzést gyakorolt felettük, s a hol hamisított borokat talált, irgalmatlanul kiöntette azokat és súlyos bírsággal — esetleg elzárással — sújtotta a manipulálókat. De azért mégis kevés a tiszta bor.

Az idén is már megkezdődnek a szüretelések és a beérkezett jelentések szerint nem a legjobbaknak ígérkeznek. A nyári abnormális, ugyszólván fagyos időjárás rossz hatással volt a szőlőre; a peronospora is sok helyütt nagy pusztítást vitt véghez; viszont előnyössé vált a szőlőre a szeptemberi enyhe, meleg időjárás, bár egy kis eső elkelt volna. Általában véve közepesnek lehet mondani a bortermést; lesznek vidékek, hol pompás szüretetek, tehát kiváló borok lesznek, míg a legtöbb helyen bizony sovány lesz a bortermés.

Mindenesetre szolgáljon vigasztalásunkra, hogy valamelyest lábra állíthatjuk ismét a hazai bor jóságát: talán néhány esztendő múltán megint világhírű lesz a

magyar bor, ez a zamatos, édes nedű visszaállítható lesz régi magaslatára és anélkül, hogy hamisítani kellene, ősös lesz, előszeretettel vásárolja a magyar ember a bufelejőt és szívesen veszi a külföld is, mely tudja, hogy a tiszta magyar borban tűz van, élet van és mint ilyen hozzájárul a rövid földi pályafutás meghosszabbításához. Főleg azonban a magyar kereskedelem nyer sokat vele; idegen pénzek vándorolnak hozzánk, amire oly felette nagy szükségünk van.

— **Személyi hír.** Dr. Roska Miklós, városi tanácsos, lapunk buzgó munkálója hosszabb időre eltávozott városunkból. Hadkötelezettségének teljesítése szolgáltatta el körünkől rokonszenyes ifjú tanácsosunkat, kinek szerencsés visszatértét szívből óhajtjuk.

— **Áthelyezés.** Kályáni Ferencz, marosvásárhelyi katolikus gimnáziumi gyakorló tanárt a főtanhatóság a gyulafehérvári gimnáziumhoz helyezte át.

— **Házasság.** Vasárnap, f. hó 6-án tartja esküvőjét Bretter Márton fakereskedő Szüszér Gizellával, Szüszér Bernát petrozsényi dohánygyárúda tulajdonos leányával.

— **Barcsay Ákos** fejedelem nyugvóhelyét nagy ünnepségek közt siremlékekkel jelölték meg Kozmatelkén a múlt vasárnap. E siremlék nemcsak az utódok kegyeletének megnyilatkozása. Jóval több annál. Kolozsmegye közönsége elégtelt szolgáltatott azon szerencsétlen fejedelemnek, ki hazájért feláldozta magát s a kinek mégis az árulás vádjára allett meghalnia.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága őszi rendes közgyűlését f. hó 28-dikán tartja meg. Ezt megelőzőleg f. hó 8-dikán és 26-dikán az állandó választmány tart ülést.

— **A vármegye költségvetése.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendeletet intézett a vármegyékhez, melyben a költségvetés pontosabb összeállítására inti a törvényhatóságokat. A körrendeletben felhívja a belügyminiszter a vármegyéket, hogy az egyes rovatoknál mutatkozó eltéréseket tüzetesen indokolja. Végül arra hívja fel a belügyminiszter a vármegyéket, hogy az új utmutatás szerint szerkesztendő költségvetést legkésőbb november hó végéig terjessze fel minden évben a belügyminiszteriumhoz.

— **Októberhavi ájtatosságok.** Folyó hó 1-én kezdetét vette városunkban a csaknem minden helyen szokásos októberi ájtatosság. A vecsornyék hétköznapiakon a szentferenczrendiek templomában, vasárnaponként pedig az irgalmas nővérek főtéri kápolnájában d. u. 5 órai kezdettel tartatnak a Magyarok Nagyasszonyához méltó fénnel és tisztelettel és nagyszámu ájtatoskodó közönség jelenlétében.

— **A székelykiállítás.** A székelyföld mezőgazdasági életének megismertetésére a székely kirendeltség kezdeményezésére Sepsiszentgyörgyön négy napra tervezett kiállítást rendeztek. A kiállítás szept. 28. nyílt meg. A kiállításnak nagy jelentőséget kölcsönözött Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek, Mezőssy Béla és Balogh Vilmos államtitkároknak megjelenése. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek a székelyföldi képviselők és főispánok nagyrésze és számosan az erdélyi gazdaközönség vezetői közül.

— **Az ideai ujonczok.** Az idén az ujonczokat október 15-ére hívják be. Az erre vonatkozó rendeletet a hadügyminiszter már kiadta. Az okok, melyek erre az intézkedésre a hadügyi kormányt vezették a következők: Az egyes hadtestek területén az idén a gyakorlatok sokkal későbbben kezdődtek, mint más években és így sokkal későbbben végződtek is, úgy, hogy ha a tiszteknek és a legénységnek meg akarták adni a szokásos háromhetes fegyvernagyalmat, nem lehetett behívni a kiképzésre váró ujonczokat. Akárhány csapattest csak most érkezett meg helyőrségi állomáshelyére. Az ujonczok bevonulásának törvényes terminusa tudvalevőleg október első hétfőjén, legkésőbbben azonban hatodikán vonulnak be.

— **Olyan törekvés** föltétlenül megérdemli támogatásunkat, hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. A gazdálkodó olvasóinknak tehát ezuttal is tudtára adjuk, hogy Mauthner Ödön magnagykereskedése Budapesten a nyáron kezdett ákezióját folytatja, t. i. a természetfölötti aran-

kamentes lóhere és luczerna magért nemcsak napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető áraknál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalón tartjuk tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a Mauthner-céggel, még pedig minta melléklésével, ha arankamentes lóhere — vagy luczernamag felett rendelkezne.

— **A házaló koldusok** száma elremitő módon gyarapszik városunkban. És a koldusok szaporodásának növekedik az ő merészségük is. Mind követelőbbben lenek fel s addig nem mozdulnak tovább, míg alamizsna nem éreznek a markukban. E tekintetben különösen környékbéli falvakból szárazval beözönlő koldusok tűnnek ki. Hogy ezek a falusi koldusok mi jusszon zaklathatják a városi közönséget, azt még nem érthetjük. Megjegyzendő, hogy legnagyobb része ezeknek a falusi koldusoknak ép és egészséges, munkára képes, koldulási tehát semmi szín alatt nem engedhető. És mégis járna zaklatnak, s átkozódnak, ha elutasítják őket. Mindezek kellemetlenségektől a rendőrség erőyes fellépése megmenethetné a közönséget. A falusi koldusok kitiltásátározottan követeljük a közönség nyugalma érdekében.

— **A gyulafehérvári r. k. tanoncz-ottho** október hó 6-án d. u. 5 órakor nyílik meg szokott helyén a rk. el. iskolában. Tisztelettel kérem azért az iparos és kereskedő főnök urakat, hogy róm. kath. vallás tanonczait minden vasárnap d. u. 5 órakor szíveskedjenek oda elküldeni. Ujjonnan kibővített könyvtár s különböző társasjátékok állanak a tanonczok rendelkezésére, hogy a vallástanóra után vezetésem mellett szórakozhassanak. Kiváló tisztelettel: Pénzes László, Tanonczotthon vezető káplán.

— **Az árkok tisztátalanságáról** több felérkezett panasz szerkesztőségünkhöz. Mi elismerjük a panaszok igaz voltát, de nincs módunkban azokat orvosolni. Tessék minden háztulajdonosnak úgy a főtéren mint a mellékutczákban szoros kötelességévé tétetni házuk előtt elvonuló árkok tisztán tartását s akkor nem lesz ok panaszra.

— **Halpiacz Marosvásárhelyen.** Marosvásárhely városa egy halcsarnokot épített, ahol a magyar kereskedelmi részvénytársaság közreműködésével halpiaczot létesít. A társaság friss, szárított, füstölt és konzervált halhúst hoz forgalomba, az ára pedig ezek halaknak 80—100 fillér között fog váltakozni. Nálunk elférne egy halárúsítási üzlet.

— **Buziásfürdő** új tulajdonosa, Muschong Jakab modern berendezésű szénsavműveket állított fel, melyek rendeltetése a buziásfürdői világhírű szénsavforrások kiaknázni és természetes folyékony szénsavat szállítani mindennemű ipari célokra. Miután ezen szénsavművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szénsavat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagy szabásu berendezése daczára, későn érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

— **„Az államsegélykérvények szerkesztése és felszerelése az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján”** ezimen aktuális jellegű füzet hagyta el a közvilágítás napokban a sajtót dr. Pacséri Károly sopronmegyei kitanfelügyelő szerkesztésében. A füzet az államsegélykérvényezés minden eshetőségére részletesen kiterjeszkedik. Aki ezen füzetet megszerzi, az a kérvény szerkesztése és felszerelése körüli teendőit nagyon megkönnyíti és megszabadítja azon kellemetlenségtől, hogy kérvényét a felettes hatóság visszavesse. Minden eshetőségre (a szerzetesek és szerzetesnők iskoláinak államsegélyezésére is) kérvénymintákat nyújt s azok mellékléteinek tüzetes magyarázatát adja a füzet s a szükséges kimutatásokat is közli. Hét fejezetben előbb az uttanító állások szervezésére, azután a már államsegélyezésre vonatkozó kérvényeket tárgyalja, a nyolcadik fejezetben az államsegélyezés általános feltételeiről, a kilencedik fejezetben a szerzetesek és szerzetesnők iskoláinak államsegélyezéséről, a tizedik fejezetben mint függelékben a lakbérőstályokról, a tanszerjegyzékekről, az iskolai tantervek butorzatáról és a nemzeti ünnepekről szól a füzet. A füzet dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelőnél Sopronban egy (1) koronának postautalványon való beküldésével rendelhető meg, mely összeg ellenében a megrendelők a 60 lapra terjedő füzetet bérmentve kapják meg. A füzet könyvkereskedésekben is kapható.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit föltulmul **hazánk természetes szénsavas** vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás gyomorhajosoknak.**

Kedvelt borvíz!

Olcsobb a szódavíznél.

Mindenütt kapható!

Főraktár: **Id. Misselbacher J. B.** cégénél **Gyulafehérvárt.**

a mohai

ÁGNES-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomor-**

Magyar újságírók Abadiénál.

Abadie Michel, a világszerte ismert párisi cigarettapapiros-gyárnak egy idő óta Bécsben tartózkodó társtulajdonosa és vezérigazgatója néhány nappal ezelőtt több Bécsben tartózkodó ismert magyar újságírókat meghívott az Abadie-társaság bécsi vezérképviselőjéhez kiterjedt gyári telepének megtekintésére. Maga Abadie Michel és a bécsi képviselő vezérigazgatója, Labin Maurice Maxime fogadták a magyar vendégeket és vezették őket végig a bécsi gyár összes üzemhelyiségein. A gyár megtekintésének első sorban az az óhajtatás volt a célja, hogy alaposan meggyőzze a magyar vendégeket azoknak a támadásoknak teljes alaptalanságáról, amelyek több magyar konkurens révén az utóbbi időben magyar lapokban megjelentek és amelyek abban az állításban csúcsosodtak ki, hogy a kereskedelem elterjedt Abadie-féle cigarettapapiros nem eredeti francia, hanem osztrák gyártmány és ezért a magyar piacra, mint osztrák terméket, ki kell zárni. A magyar vendégek élénk érdeklődéssel nézték a gyártelepet és mivel kétségtelen, hogy a nagyközönség, különösen pedig a cigarettázók óriás tömege is érdeklődik a gyár iránt, néhány adatot közlünk a megtekintés eredményéről.

A párisi Abadie-czéget, illetve gyárat, több mint száz évvel ezelőtt Abadie Michel alapította és ez a gyár indította meg Franciaországban a cigarettapapír gyártást. Cigarettapapirosa jósága révén világszerte ismert gyártmány lett, a melyet már az 1882. évi Mayer-féle nagy Lexikon, mint „különösen jó cigarettapapirost” említ meg és dicsér. A bécsi vezérképviselőt Abadie Michel és Egbert testvérek, akiknek összes vállalatai családi részvénytársasággá alakultak át, főleg abból a célból alapították, hogy Bécsben csupán a Párisban előállított Abadie cigarettapapiros adjusztálását vigyék keresztül. Daczára az óriási nagy szállítási és vámköltségnek (60 korona 100 kilogrammonként), a melynek megtakarításokat lehetne eszközölni, ha Párisból csupán a nyers anyagot küldenék, a párisi háza a főt emeltet hatvankoronás nagy vámtétel mellett sok százezer skatulya, cigarettapapirost küld bécsi és budapesti rakáraiba. Bécsben csupán a különböző fajtaú hűvelveket, a melyeknek papirosa teljesen készen érkezik Párisból, készítik és pedig azért, mert a cigarettapapirosnak hűvelyle való földolgozása Franciaországban nincs azon a nivón, mint Magyarország-Ausztriában. Hogy az adjusztálás Bécsben történik, az kétségtelenül igen nagyra becsülendő érdeme Labin Maurice Maxime bécsi vezérképviselőnek, aki ilyen módon annyi száz munkásnak, a kik maguk is bizonyára szintén fogyasztanak Abadie-papirost, jövedelmező foglalkozást és állandó munkát nyújt. De az államnak is nagy jövedelme van a vállalat révén, amint azt a párisi kereskedelmi kamarának minden küldeményhez mellékelte az áru eredetét igazoló nyilatkozata bizonyítja. A Labin-féle papiros-művek, a melyek egyúttal képviselői az Abadie-társaságnak Bécsben, maguk is gyártanak különböző fajtaú cigarettapapirost, szivarszipkát, kartonázst, papiros-csipkét és papiros-szalvétát; a telepen állandóan átlag körülbelül ezer munkás van alkalmazva, a kik közül körülbelül hatszáz kizárólag az Abadie cigarettapapiros adjusztálásával foglalkozik, a mi szintén bizonyítéka ez annyira kedvelt cigarettapapiros óriási fogyasztásának. Heti bérében a bécsi gyár átlag több mint tízezer koronát fizet, tehát évenként jóval több mint félmillió koronát, a mely óriás számok szintén az Abadie-gyártmány jóságát bizonyítják.

A bécsi gyár négy nagy épületből áll a Sechshausgürtel 3., 7., 9. és 11. száma alatt; a két utóbbi épület kizárólag az Abadie-gyártmányok adjusztálására szolgál. A gép berendezésnél föl van használva minden legmodernebb találmány egészségügyi tekintetben is és tényleg ma nincs egész Európában még egy ilyen vállalat, a mely természetesen villamos üzem mellett, ily modernül lenne felszerelve. Az első emeleten vannak a raktárak az elküldésre előkészített árukból és sok száz postacsomag és láda vár itt a szétküldésre. Az egész világból olvashatók itt címek és a milliós lakosságú New York, Kalkutta, Soerabaya Jáva szigetén stb. mellett találhatók kisebb helyiségek, mint Nagykikinda, Leitmeritz stb. neve is. Érdekesekek a nagy munkatermek, a melyek élénk képét nyújtják a serény tevékenységnek, a mely Abadiénál napról-napra folyik. A két kalauzoló úr érdekes adatokat közölt a gyártmányok eladásáról is. Átlag minden héten huszmillió cigarettahüvelyt és háromszázezer cigarettapapiros csomagocskát küldtek szét a világ minden részébe. Abból az elvből kiindulva, hogy a védjegy igazolja az árut, az Abadie cég büszkén, nyíltan és becsületesen minden árujára ráteszi nevét, ellentétben konkurrensének nagy részével, a kik kizárólag az adjusztálásra és a nagyhangu francia elnevezésre látszanak súlyt vetni. Ennek tulajdonítható, hogy az Abadie-féle gyármányt az egész világon ismerik és becsülik.

A mi végül a bécsi ház személyzeti viszonyait illeti, tekintettel a nagy magyar fogyasztó területre, az Abadie cég alkalmazottai sorában a magyar elem is képviselve van. A cég utazóinak többsége magyar, a bécsi expedíció főnöke magyar ember, sőt a csomagolásra fölhasznált papiros nagyrészt is magyar gyárakból, Rózsahegyéről stb. hozatják.

A magyar vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták a közléseket és a legszívesebben módon bucsuztak el a nagy francia-magyar-osztrák vállalat két vezetőjétől. Végül annak a kívánságuknak adtak kifejezést, bárha az Abadie-társaság üzlete Magyarországon is annyira kiterjednének, hogy a cég itt is, miként Bécsben, nagy gyártelep létesítésére határozná el magát.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

Nyílttér.

(E rovat alatti közlöttékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.)

Császárfürdő

Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a Magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főirjegyzékem, 3000-nél több rajzzal, mindenemű nikkelt, ezüst- és aranyórát, valamint mindenemű szolid arany és ezüst árukat, hangszereket, acél- és bronzok stb.-ről eredeti gyári árban. Nikkelt remontoir óra ... K 8.- System Roskopf patent óra ... K 4.- Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkelt rem. K 7.- Ezüst remontoir óra „Gloria” művel K 7.80 Ezüst remontoir óra dupla fedéssel ... K 11.50 Ébresztőóra K 2.90. Konyhaóra ... K 3.- Schwarzwaldi óra K 2.80. Kakukóra K 8.50 Minden óránál 3 évi írásbeli jóvállás. — Nincs oson kockázat! Beosorolás megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első órágyár esszétkülde si áruház,
Rrux 1244 szám. (Csehszlovákia.)

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

elt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sz. Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő higienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a Kalodont, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 585—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1906. V. 1068. számú végzése által Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Gyulafehérvári Takarékpénztár végrehajtató javára Nikora

György és társa ellen 187 K. 60 f. tőke, és egyéb törvényes jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1222 kor. becsült szarvasmarhák, széna, törökbuza stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1068/6—1907. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Henningfalván alperesek lakásán leendő eszközzésére 1907. év október hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetemének a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1907. évi szeptember hó 19. napján.

Germán János, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 758—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbírósnak 1901. évi Sp. V. 2149/5. számú végzése következtében dr. Wilhelm Adolf budapesti ügyvéd által képviselt az Országos korona takarékpénztár javára alvinezi Pataky László és társa ellen 2000 K. s jár. erejéig 1902. évi június hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2906 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ló, kocs, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1906. évi V. 878 számú végzése folytán 2000 K. tőkekövetelés, ennek 1901. évi október hó 4. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 197 kor. 82 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Alvinczen leendő eszközzésére 1907. évi október hó 14. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1907. évi szeptember hó 16.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 6589—1907. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gyulafehérvári takarékpénztár bej. czég végrehajtatójának Bran Györgyné szül. Szaun és Brán Nikola végrehajtást szenvedők elleni 400 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-csügedi 35. sz. tjkyben A + 1 rndsz. és a 208. sz. tjkyben A + 38 rsz. ingatlanra összesen 1791 K. becsáron az árverést elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok 1907. évi november hó 16-ik napján d. e. 9 órakor M.-Csüged község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikáltási áron alól is eladatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikáltási árának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában előírt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 2. §-ában kijelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Gyulafehérvár, 1907. évi szeptember hó 13-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János tlkvi kiadó.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított községnyel, oszról és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlán”-t, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Arverési hirdetmény.

A gyulafehérvári püspöki papnevelő intézet igazgatósága közhirre teszi, hogy Oláhherepe községben 12 (tizenkettő) kat. hold tölgyfaerdőnek most, azaz 1907. év őszén levágásra jutó fahozamát, Oláhgyirbó községben pedig 14 (tizennégy) kat. hold tölgyfaerdőnek szintén most azaz 1907. év őszén levágásra jutó fahozamát szakértő által megállapított becsértéken felül a legtöbbet ígérőnek levágás és értékesítés végett eladja.

Oláhherepe községben egy kat. hold erdő fahozamának szakértő által megállapított becsértéke 280 K. (kettőszáznyolcvan korona), Oláhgyirbó községben pedig 270 K. (kettőszázhetven korona). Csakis becsértéken felül adatik el mindkét helyen a levágandó fahozam.

Arverés után azzal, kinek ajánlata elfogadtatik, a szerződés azonnal megkötetik. A tulajdonos azonban fentartja magának azon jogot, hogy esetleg az ajánlatok egyikét sem fogadja el. És ezen körülményből az ajánlattevők semmiféle kár, vagy költség megtérítésre igényt nem formálhatnak.

Vevő köteles lesz a megvett fahozam árának egy harmadát a szerződés megkötésekor azonnal lefizetni; a második harmadot 1908. febr. hó 1-én és a harmadik, vagyis utolsó harmadot 1908. május hó 1-én. Addig is kellő biztosíték adandó. Kellő biztosíték hiányában az egész összeg azonnal egyszerre fizetendő.

Az arverés előszóval fog megtartatni **1907. évi október hó 6-án délelőtt 8 (nyolcz) órakor Dr. Emmánuel Győző ügyvédi irodájában.**

Vevő a papnövelde igazgatója által ezen esetben külön megbízott szakértő becslése ellen, valamint a levágásra kihasított erdőterületeknek megállapított határai és mennyisége ellen semmiféle kifogást nem tehet, módjában állván arverés előtt a szakértő által kihasított erdőterületeket (várakozás nélkül) megtekinteni, valamint a fent nevezett ügyvédi irodában levő vázrajzot is. A fahozam levágásának a külön ez esetben megbízott szakértő kimérése szerint kell történni. Eladó sem a jelzett letekért, sem a rajtuk levő famennyiségért szavatosságot nem vállal.

Vevő köteles a szakértői kimérés és becslés költségeit a papnevelő intézet (papnövelde) igazgatójának megfizetni, valamint az intézet erdőpásztorainak az eladott fa beszédett ára után 5%-ot fizetni az időközi külön örökösért, hogy t. i. a fa levágásakor és elszállításakor az intézetnek kára ne történhessen.

Az intézet a szerződésben megállapított összeget tisztán, minden levonás nélkül kell, hogy megkapja.

Arverezők részéről arverés előtt 10% bánatpénz letétbe helyezendő Dr. Emmánuel Győző árveréssel megbízott ügyvéd kezéhez. Vásárló bánatpénze visszatartatik az eladott fahozam kihasználásának teljes befejezéseig.

Vevő köteles a vágás területén előre kijelölt és megszámozott hagyásiakat levágatlanul visszahagyni; ezen kívül köteles minden fásnövényt 1908. évi márczius hó 31-ig a szerződésben előírt módon az erdészeti törvényeknek megfelelően levágni és az erdőből kiszállítani, mely időn túl az erdőben maradt fa minden kártérítés nélkül erdőbirtokos tulajdonába megy át. A fa elszállítása a vágás területén kívül csak is a rendes úton közölhető, melyeket vevő köteles javíttatni saját költségén.

Vevő szavatosságot vállal a munkásai, vagy fuvarosai által netán okozott összes károkért.

Az álló erdő felől kihajkolt vágás vonal fái sértetlenül meghagyandók. Ezen vonalon túl az erdőbe behatolni vevőnek semmi szín alatt nem szabad. Ha ezt mégis megtenné, felelős minden kárért és erdőbirtokosnak joga leendő megbüntetése iránt a szükséges lépéseket megtenni.

Erdőbirtokos sem a jelzett területért, sem a rajta levő famennyiségért szavatosságot nem vállal.

A szerződés szokott módon az erdészeti törvények szerint köttetik meg, melynek bélyeg és más költségeit vevő köteles fedezni.

Gyulafehérvár, 1907. szeptember hó 23.

A papnövelde igazgatósága.

Munk R. és Társa, Karánsebes.

Hordó-, parkett- és faárugyár

ajánlja készítményeit:

bükk- és tölgyfa-**parketta** legjobb kivitelben, (kartellen kívül) **fagyapot**, szőlő- és gyümölcsesomagoláshoz **állványok**, szőlő- és gyümölcs eltartásához.

Különlegesség:

**téglasszáritó
keretek,**

hornyolt és hód farku téglák szárításához.

Sz. 41—1907.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott egyesület a **f. évi december 1-én** tartandó felruházas céljára mintegy 18—20 jó, erős téli gyermeköltözet, és ugyanannyi jó minőségű gyermek-csizma és sapka szállítására ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

A vonatkozó ajánlatok mintával felszerelve és az egységár szabatos feltüntetése mellett **e hó 17-ig** a gyulafehérvári Malbisch Arumim egyletre czimezve az izr. hitközségi irodába zárt borítékban nyújtandók be.

Az egyesület fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között — tekintet nélkül a felajánlott egységárakra — szabadon választszon.

Gyulafehérvárt, 1907. évi okt. 2-án.

A Malbisch Arumim

szegény tanulókat segítő és felruházó
egylet elnöksége.

FISCHER ÉS TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa - alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sétányfák, díszcserejék, túlevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: üsemegeszőlő-
oltványok.

30.000
Kiváló szép
besztercei és boszniai
szilvafa csemete.

120
kat. hold
művelési
terület.

Árjegyzék
Ingyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

ELADÓ

a Központi Kávéházat magában foglaló Schusztér József-féle **HÁZAS TELEK.**

A nagyterjedelmű és tekintélyes jövedelmet hajtó házbirtok megvétele iránt értekezhetni a tulajdonosnéval Gyulafehérvárt az eladó házban levő lakásán.

Diszitsétek lakásaitokat télen és kertjeiteket tavasszal valódi ha a r l e m i virághagymákkal.

8 koronának (4 hollandiai forint) postautalványon való beküldése után portó- és vámentesen küldünk ez idén is, mint minden évben Magyarországra egy

szokvány gyűjteményt,

vagy 30 db. üvegbe való jácintot,
vagy 40 db. cserépben tenyésztendő jácintot,
vagy 50 db. szabadban virító jácintot,
vagy 150 db-ból álló 45 cserépbe ültethető szobában virító jácintot,
vagy egy 250 darabból álló kerti gyűjteményt,
vagy egy 240 db-ból álló kertbe és szobába való gyűjteményt.

Mindegyik gyűjtemény remek jácintokból, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. fajokból van összeállítva. Gazdagon illusztrált és művelési utasításokkal ellátott árjegyzék, amelyben a gyűjtemények összeállítása részletesen ismertetve van, ingyen és bérmentve megküldetük.

Diszitsétek lakásaitokat télen és kertjeiteket tavasszal valódi ha a r l e m i virághagymákkal!

Huis ter Duyn virághagymatelep
Nordwijk (A. G.) Haarlem mellett,
Hollandia.

Uj találmány
minden betegség ellen.

A gyomorhajt csirájában kiöli a szabadalmat nyert, állítható gyomorvédő öv. Hatása rögtön. A gyomorhülséből eredő, halálosnak gondolt gyomorgörös, hasmenés, hascsikarás, epe-, vese- és minden belbetegség ellen. Bizonyítják a folyton érkező halálatok és orvosi ajánló nyilatkozatok. Ára az I. sz.-nak, mely a legtöbbször alkalmas 4 K. 50 f., a II. sz.-nak túlnagy termetűekre 5 K. 50 f.; hátvédővel együtt (gyomor- és hátvédő) tüdőhajosoknak és derekfájósoknak az ára 6 K. 50 f. és 8 K. 50 f. Rendeletnél méret nem szükséges, esetleg a derék körmérete elegendő, jelezve, férfi avagy női. A pénz megküldésére vagy utánvétellel megküldi:

Takáts Dániel Nagyvárad, Sorompó-utca.
Utánzás tilos!

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szűcs Mihály és Társa cég Nagyváradon, füzes fatelep 3 sz. alatt ajánlja új alakú és igen czélszerű törvényesen védett **saját rendszerű hornyolt cement tetőcserép kézi gépeit**, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel **nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.** Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építészek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók. Az üzlet bekezdésére legal-kalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégétől beszerezni szíveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Atársadalom és a nemi kérdés.

Fényes László szenzációs könyve 80 fillérért **minden hírlapárusítónál** kapható.

Tüzifa eladás.

Elsőrendű **bükk hasábf** 1 öl 28 K.,
" " " 1/2 öl 14 "
" " " 1/4 öl 7-20 "
Megrendelések 24 órán belül teljesítenek.

Állandóan raktáron tartok továbbá elsőrendű **bükkfa szemet**, 20 liter vékáját a 40 fillérben, métermázsáját 6 koronában számítva és **vágott fát**, házhoz szállítva métermázsánként 2 kor. 40 fillér árban. Tisztelettel

Kemény Gyula,
Szentimre-utca 19. sz.

Csödtömeg eladási hirdetmény!

Vb. Czettel Fülöp és Társa aradi fűrészgyáros és fakereskedő

csödtömegében az állandó csödválasztmány határozata folytán közhírré teszi, hogy a csödtömeghez leltározott következő ingók ajánlati árverésen eladatnak:

I. Az Alvinczen felvett leltár 420—425 és 441—471 tételei alatt 45836 K. beszerzési árban felvett fűrészgyári berendezés, amely áll teljesen felszerelt Cornwall kazánból, előmelegítő, fűtőkészülék, Láng-féle stabil gőzgép, vaseszterga, dinamo gép világítási felszereléssel, Worthington-féle szivattyu felszereléssel, fűrészkeretek (gatterek), körfűrészek, inga fűrész, fűrész élesítő, eszterga, gyalupadok, közlőművek szijkorongokkal, iparvasuti sín, ipari vágánykocsik, kovács és lakatos szerszámok, fűrészlapok, szalagfűrészek, szijjak, vaskémény.

Ezen ingók Alvinczen, az ugynevezett Martinuzzi-féle udvarban vannak és ott bármikor megtekinthetők.

II. Az Alvinczen felvett csödleltár 472—483 tételei alatt felvett 16379 K. becsértékű, 63 holdnyi erdőterület faállománya, amelyből mintegy 2/3 rész még lábon álló tölgyfa, míg mintegy 1/3 rész feldolgozott fa és pedig: 394 drb. normál tölgy talpfa, 2817 drb. viczinális talpfa, 62 drb. tölgyfa oszlop, 257 drb. kerítés tölgyfa oszlop, 184 ürméter hasáb tűzifa, 91 ürméter dorong tűzifa, 5900 drb. és 135000 drb. szőlőkaró és 1400 drb. ipar talpfa. Ezen faállomány Barcsay Gábor csőrai nagybirtokosnak Csóra község határán lévő „Brata” nevű erdejében van. 1909. évi február 15-ig a fa letarolandó és kiszállítandó. A vágatás szeptember 24-től április 24-ig van megengedve, a kihordás pedig a nyár folyamán is. Ezen famennyiség a helyszínen bármikor megtekinthető, utbaigazítással Szimeon Juon, csőrai lakos, erdőőr szolgál.

III. A nagyenyedi leltár II. részének 1- -1111 tételei alatt felvett 10011 K. 11 f. becsértékű tölgytalpfák, tölgydongák, tölgy és szilfa rönkök. Ezen famennyiség a tövisi vasuti állomástól 3 Km-nyire fekvő kozslárdi vasuti hadi kitérő melletti farakodó területen fekszik és a helyszínen bármikor megtekinthető. Utbaigazítással Irnie Vaszie ör, vagy pedig Csizsér Mihály, a 146 a/ sz. vasuti örház öre szolgál.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy a fenti beszerzési áraknak megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott és minden csoportra külön teendő zárt írásbeli ajánlataikat **1907. évi október 11-ik napján déli 12 órájáig** nálam adják be.

Vevő köteles a vételárát és a vételár után III. foku bélyegilletéket az eladás után három nap alatt kezeimhez készpénzben lefizetni és a megvett árukat ugyanezen idő alatt átvenni.

A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1907. évi október hó 11-ik napján d. u. 3 órakor Aradon ügyvédi irodámban tartandó ülésen fog határozni, fenntartván magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit vasszautasítani, a versenyt azonnal szóbelileg folytatni, esetleg pedig az ingóságokat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne és különösen, ha a kikötött határidőben a vételárát kifizetni, vagy az árukat átvenni elmulasztaná, úgy a bánatpénznek elvesztésén felül a megvett áru a vevő kárára és veszélyére fognak értékesíteni.

Sem a tömeggondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett áruk minősége, mennyisége és ugyanazonosságáért.

Aradon, 1907. szeptember hó 23-án.

Dr. Mittler Izidor,

ügyvéd, mint vb. Czettel Fülöp és Társa cég csödtömeggondnoka.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja

Alapítatott 1841-ben.

Nagypiacz 2. szám.

Alapítatott 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 92 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékel kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamveszteség elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 4% és 4½% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bánatpénzül elfogadtatnak. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. OSSZENEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és fél literes üvegekben.

!! Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál uo! nem ért gyógyhatás !!

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyeim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

Gyulafehérvárt: Frölich Gyula, Vlád Miklós, Nagy Endre gyógyszerárakban.

Nagyenyeden:

Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Szászrégen: C. TRAUGOTT KOSCH.

A Nádparipa-Liliomtejszappan

Bergmann és társától Drezda és Tetschen aJ.E. marad a naponta beérkező elismerő nyilatkozatok szerint a leghathatósabb minden gyógyszerárak közt szeplők ellen is. Használata az arczbőrt puha bársonyossá teszi és rózsaszínűt idéz elő. — Kapható 80 filléres darabokban minden gyógyszerárban, drogueria-, párfin-, szappan- és fodrász-üzletben.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Társai (Medgyes, Nagyüklölőmegye)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonez, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadonczokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb droguériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1. Kapható Gyulafehérvárt: Rosner Rezső, Petri F. V.

Tisz tífis csak

Globusz

fém tisztító kivonat

Nyomatott Papp György könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.